zkoumati pouze svou příslušnost a zákonnou přípustnost navrhovaného úředního výkonu, nikoli též jeho účelnost.

Ve známé kontroversi, jak soudce přestupkový počínati si má, jestliže soukromý žalobce ku hlavnímu přelíčení se nedostavil, hájí *Hoegel* (č. 44) mínění, že přípustna je obojí forma tu možná, totiž zastavení řízení i rozsudek sprošťující, první forma že však je praktičtější. Zmínky zasluhují dále poznámky téhož spisovatele k naší trestní statistice z r. 1896 (č. 49). *M.*

Juristische Blätter, XXX (1901) přináší srovnavací studii *Winklerovu* o pojmu smilstva proti přirozenosti a podobných deliktů proti mravnosti vedle nejdůležitějších trestních zákonodárství kontinentálních. *Högel* podává zajímavé podrobnosti o ústavu pro choromyslné zločince ve Broadmooru v Anglii (č. 2. a 3.); pak o trestání opilství dle policejního řádu Ferdinanda I. pro Dolní i Horní Rakousy, Štýrsko, Korutany, Krajinu a hrabství Gorické z r. 1552. (č. 10.). O otázce, do jaké míry lze užiti různých ustanovení našeho tr. zákona, zejména § 87, na výtržnosti proti jiným národnostem neb vyznáním, uvažuje *Suess*, zvláště pokud jde o označování domů, obývaných příslušníky pronásledovaného národa neb vyznání, zvláštními znameními určenými pro výtržníky (č. 9). Zmínky zasluhuje dále příspěvek k nauce o exceptio rei judicatae dle tr. řízení našeho, jejž podává (č. 19.) *Eisinger*, hledě ku případu, kde týmž výrokem bylo uraženo několik osob, z nichž pouze jedna trestní obžalobu podala. Spisovatel hájí náhled, že nastává konsumce žalobního práva ostatních uražených nejen v tom případě, když vyšel o oné obžalobě rozsudek odsuzující (jak rozhodl nejvyšší soud, nýbrž i tehdy, skončilo-li trestní řízení o dotčené obžalobě osvobozením, neb bylo-li dle § 46 odst. 3 tr. ř. zastaveno. Konečně budiž připomenut příspěvek dr. Gust *Scheue* k výkladu § 503 tr. z. rak. pod názvem »Eine Gefährdung der Freiheit der Eheschliessung.« *M.*

Przegląd prawa i administracyi 1901 přináší studii Dra *Juliusze Makarewicza* z oboru řízení trestního, v níž na otázku: »Czy sędzia powiatowy może przedsięwziąć v toku rozprawy karnej postępowanie dowodowe w obrębie innego sądu powiatowego?« t. j. zdali soudce okresní může během řízení trestního předsevzíti vedení důkazu v obvodu jiného soudu okresního, odpovídá kladně. — *Spasowicz* Włodimierz, O stawianiu pytań sędziom przysięgłym i o wygłaszaniu ich werdyktu. Práce ta o kladení otázek porotcům a vyhlašování jich verdiktu týká se trest. procesu ruského, v první části však autor přihlíží dosti obšírně k legislaci jiné (anglické, francouzské, rakouské a německé).

Czasopismo prawnicze i ekonomiczne II., 1901. Dr. *Jul. Makarewicz* pokračuje ve svých studiích z oboru procesu trestního z roč. I. a to prací: Stosunek sędziego śledczego do wniosków prokuratora państwa w dochodzeniach przygotowawczych, kdež probírá zejména otázku, »czy sędzia śledczy ma prawo w dochodzeniach przygotowawczych sprzeciwiać się wnioskom prokuratoryi państwa?« — Prof. dr. *J. Rosenblatt* (O skutkach karnosądowego zasądzenia w prawie austr.) zabývá se otázkou již po mnohá léta kriminalisty zabývající, jež v rakouském právu dosud není jasně a s duchem času srovnale upravena, totiž s následky trestního odsouzení.

Prawnik 1901. Dr. *Jasiński*, Sprawedliwość w ideji a rzeczywitości. — *Gargas* Dr. Z. Związky społeczne a prawo karne. — *Týž*, Alkoholism a przestępność.

Ateneum 1901. *A. Mogilnicki*, Obrońca kryminalny a opinia publiczna.

Часопись правнича і економична II. 1901, přináší práci Dra *J. Olesnického* Слобода волї в наукї карного права. Autor podává první část svého pojednání o svobodě vůle v nauce práva trestního; zabývá se nejprvé pojmem

svobody vůle vůbec, zamítá indeterminismus, přiznává velikou váhu determinismu, sám však kráčí cestou prostřední (poukazuje v té příčině na Fouillée-ovy »les idées-forces). — Redakcí prof. Dnistrjanského počala loni též vycházet při Часопись též **Правинча бібліотека.** První dílo tvoří práce prof. dra *P. Stebelského*, komentář rak. řízení trestního, dosud incl. § 83 (překvapuje autorova neznalost českého díla Storchova).

Slovenski pravnik 1901 přináší: *W.*, Kedaj neha kaznivost prestopka po § 17 tisk. z. (Kdy přestává trestnost přestupku § 17 tisk. z.) — Dr. *J. Robida,* řiditel zemského blázince v Studenci: O presodnosti normalnega človeka. — *K. W*, Kako pridemo pri pravosodstvu o prestopkih kazenskega zakonika do višje dovršenosti? — S autorem polemisuje Dr. *Fr. M.* v článku Rok za pritožbe zoper odmero stroškov v slučajih prestopkov. — V témž ročníku jsou stručné výtahy z referátů VIII. vídeňského sjezdu antialkoholistického (Dra Löfflera, prof. Fritsche, Dra Strosse, Dra Fuldy). — *Janko Polec*, Nove kriminalistične šole, rozebírá školu anthropologickou a sociologickou. — *K. W.*, K patologii poizvedeb v kazenskem postopanji, podává referát o práci doc. krakovské university Dra *J. Makarewicze* Ger.-Z. 1901. — *-č*, K uporabi § 399 kaz. zak.

Mjesečnik pravničkoga družtva u Zagrebu, XXVII. 1901. Dr. *Stj. Posilović* (Ubrojivost po kaznenom pravu i sloboda volje) rozbírá otázku příčetnosti a svobody vůle. — *Milan Rojc,* Nešto o dvim institucijama modernih kaznenih zakonika (nojetno izrečenje kazne i progon samo na zahtjev povredjenika) — ter predlog kako bi se kod nas uvele. O otázce podmíněného odsouzení a stíhání pouze k žádosti poškozeného a o návrhu na uzákonění jich v Chorvatsku konaly se rozpravy ve schůzi právnického spolku v Záhřebu, jež se uveřejňují. — Dr. *St. Posilović*, Crtice iz kaznenog prava; autor pojednává o dolus eventualis, o pokusu předsevzatém na předmětu nezpůsobilém resp. prostředkem nezpůsobilým. — Dr. *J. Šilović*, Anarkizam i kazneno pravo, rozbírá theorie anarchistické a chování se zákonodárstev v této otázce (uvádí různé zákony o třaskavinách).

Бранич VIII. 1901. Dr. *M. Miljković*, Бело робље, sociologicko-kriminalistická rozprava o prostituci. — *Gojko Pavlović*, Наше најновије војно кривично законодарство, překlad *Stanojeviče M.* z *L. Trepo* О условној осуди. — Dr. *St. Maksimović,* Касационе судије одговорне су кривично и грађански за своје незаконе поступке.

J. Čermák.

Civilní řízení.

Ott Dr. Emil, c. k. dvor. rada, univ. prof. a ř. člen České Akademie: *Soustavný úvod ve studium nového řízení soudního.* Díl I. Část všeobecná, str. 384. Díl II. Část zvláštní, oddělení I.: řízení v I. instanci, str. 321; oddělení II.: opravné prostředky, mimořádné pomůcky právní, zvláštní řízení, str. 322. — Nákladem České Akademie cís. Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, 1897 až 1901.

Nadpis výtečného díla nikterak nepodává pojmu o tom, co v něm obsaženo. Neboť autor nepodal zde pouhý »soustavný úvod ve studium«, nýbrž spracoval celé pole občanského řádu v nejvyšší formě, jaké užívá vědecké bádání: ve formě systému v pravém slova smyslu.

Co jest charakteristickým znakem »systému« ve smyslu právní vědy a kterak díla pojednávající o rakouském neb německém soudním řádu poža-